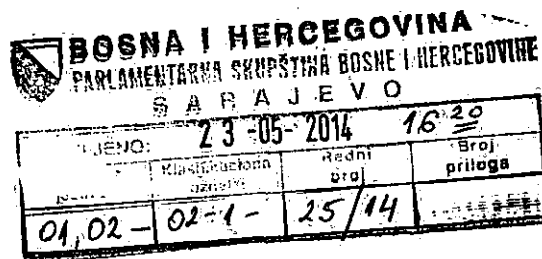

Broj: 05-02-1-2469/13
Sarajevo, 23.5.2014. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama
Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 94. sjednici održanoj 9.5.2014. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po skraćenom zakonodavnom postupku.

U opredjeljenju da razmatranje i usvajanje navedenog zakona predloži po skraćenom zakonodavnom postupku, Vijeće ministara je imalo u vidu činjenicu da je isti izrađen uz podršku Tima za praćenje i ocjenu primjene kaznenih zakona, koji je razmatrao inicijative i preporuke institucija i organizacija koje su predložile izmjene zakona. Nakon toga, Vijeće ministara je na 62. sjednici održanoj 3.9.2013. godine utvrdilo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine i dostavilo Parlamentarnoj skupštini na usvajanje. Ustavnopravno povjerenstvo Zastupničkog doma dalo je 2013. godine pozitivno mišljenje i pozitivno izvješće o Prijedlogu ovog zakona. Međutim, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine nije dobio parlamentarnu podršku.

Također ističemo da su predsjedavajući i članovi Ustavnopravnog povjerenstva Zastupničkog doma, 26.2.2014. godine primili direktora Direkcije Vijeća Europe za informaciono društvo i akciju protiv kriminala i predstavnike Komiteta eksperata Vijeća Europe za spriječavanje pranja novca i financiranje terorističkih aktivnosti (Moneyval). Tijekom razgovora, predstavnici Delegacije eksperata Vijeća Europe istakli su da je Moneyval i ranije upozoravao na neophodnost usvajanja propisa kojima će se sukladno preporukama Vijeća Europe poboljšati važeći tekst Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine. Delegacija eksperata Vijeća Europe ukazala je na potrebu da se izmjene Kaznenog zakona što žurnije usvoje, jer bi neusvajanje ovih zakona najkasnije do početka travnja ove godine imalo za posljedicu donošenje „Javne izjave“ Moneyvala, čije bi dejstvo uzrokovalo veoma negativne posljedice po ekonomiju i finansijski sektor u Bosni i Hercegovini. Predsjedavajući i izvršni tajnik Moneyvala naglasili su postojanje spremnosti Moneyvala da se Bosni i Hercegovini da jedan veoma kratak rok, nakon travnja, za usvajanje navedenih zakona kako bi se posljedice negativne „Javne izjave“

mogle izbjeći. Predsjedavajući i članovi Ustavno-pravnog povjerenstva raspravljali su o ovim pitanjima na 59. sjednici koja je održana 11.3.2014. godine i usvojili Zaključak kojim se „traži da Vijeće ministara što žurnije u Parlamentarnu skupštinu uputi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona BiH, čijim bi se usvajanjem omogućila realizacija preporuka Moneyvala“. Posebno se naglašava da je pribavljeno mišljenje Direkcije za europske integracije radi odredbi koje su usuglašene sa relevantnim direktivama Europske unije, te sukladno članku 24. Pravila za konzultacije, Vijeću ministara dostavljena Izjava o provedenim konzultacijama.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo Pregled odredaba Zakona koje se mijenjaju i dopunjavaju, kao i elektroničku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK

Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

prijedlog

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, maj 2014. godine

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2014. godine, i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2014. godine, usvojila je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10) u članu 1. u stavu (7) riječi: „na službi u Bosni i Hercegovini, koje radi za naknadu ili bez naknade“ se brišu.

Iza stava (8) dodaju se novi st. (9) i (10), koji glase:

„(9) **Sudija porotnik** je lice koje je član kolegijalnog tijela koje ima odgovornost odlučivanja o krivici optužene osobe u postupku suđenja.

(10) **Arbitar** je lice koje je, na osnovu sporazuma o arbitraži, pozvano da donese pravno obavezujuću odluku u sporu koji mu podnesu stranke sporazuma.“

Iza stava (23) dodaju se novi st. (24) i (25), koji glase:

„(24) **Imovinska korist** je svako ekonomsko dobro koje je direktno ili indirektno proisteklo iz krivičnog djela, a sastoji se od bilo koje imovine.

(25) **Imovina** obuhvata imovinu svake vrste, bilo da se sastoji u stvarima ili pravima, bilo materijalnu ili nematerijalnu, pokretnu ili nepokretnu, te pravne dokumente ili instrumente kojima se dokazuje pravo na imovinu ili interes u odnosu na takvu imovinu.“

Dosadašnji st. od (9) do (39) postaju st. od (11) do (43).

Član 2.

U članu 15. stavu (1) dodaje se nova rečenica, koja glasi:

„Zastarijevanje krivičnog gonjenja za krivična djela trajnoga karaktera počinje teći u trenutku prestanka protivpravnog stanja.“

Član 3.

U članu 42:a stavu (1) riječ „može“ zamjenjuje se riječju „će“.

Član 4.

U članu 42.b stavu (5) riječi: „amnestija i pomilovanje mogu se“ zamjenjuju se riječima „pomilovanje se može“.

Član 5.

Član 74. mijenja se i glasi:

„Oduzimanje predmeta Član 74.

(1) Predmeti koji su na bilo koji način, u cjelini ili djelimično, upotrijebljeni ili su bili namijenjeni da budu upotrijebljeni za počinjenje krivičnog djela ili koji su nastali počinjenjem krivičnog djela oduzet će se ako su vlasništvo počinioca.

(2) Predmeti iz stava (1) ovog člana oduzet će se i kad nisu vlasništvo počinioca, ali time se ne dira u prava trećih lica na naknadu štete od počinitelaca.“

Član 6.

U članu 110. stavu (1) iza riječi „korist“ dodaju se zarez i riječi: „prihod, profit ili drugu korist iz imovinske koristi“.

U stavu (2) riječ „korist“ zamjenjuje se riječima: „Imovinska korist, prihod, profit ili druga korist iz imovinske koristi“.

Član 7.

U članu 110.a stavu (1) iza riječi: „imovinsku korist“ dodaju se riječi: „prihod, profit ili drugu korist iz imovinske koristi“, a iza riječi: „imovinska korist“ dodaju se riječi: „prihod, profit ili druga korist iz imovinske koristi“.

Iza stava (1) dodaje se stav (2), koji glasi:

„(2) U slučaju kada nisu ispunjeni zakonom utvrđeni uvjeti za oduzimanje imovinske koristi, prihoda, profita ili druge koristi iz imovinske koristi stečene krivičnim djelom u krivičnom postupku, zahtjev za oduzimanje iste može se podnijeti u parničnom postupku.“

Član 8.

U članu 111. stavu (1) riječi: „može se oduzeti“ zamjenjuju se riječima: „oduzet će se“.

U stavu (2) riječ „može“ zamjenjuje se riječju „će“.

U stavu (3) riječi: „mogu biti“ zamjenjuju se riječju „su“.

Član 9.

U članu 172. stavu (1) tačka g) riječi: „upotrebom sile ili prijetnje direktnim napadom na njen život ili tijelo ili na život ili tijelo njoj bliske osobe“ se brišu.

Član 10.

U članu 173. stavu (1) tačka e) riječi: „upotrebom sile ili prijetnje direktnim napadom na njen život ili tijelo ili na život ili tijelo njoj bliske osobe“ se brišu.

Član 11.

Član 186. mijenja se i glasi:

„Međunarodna trgovina ljudima.

Član 186.

(1) Ko upotrebom sile ili prijetnjom upotrebe sile ili drugim oblicima prinude, otmicom, prijevarom ili obmanom, zloupotrebom ovlasti ili utjecaja ili položaja bespomoćnosti ili davanjem ili primanjem isplata ili drugih koristi kako bi privolio lice koje ima kontrolu nad drugim licem, vrbuje, preveze, preda, sakrije ili primi lice u svrhu iskorištavanja tog lica u državi u kojoj to lice nema prebivalište ili čiji nije državljanin, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje pet godina.

(2) Ko vrbuje, navodi, preveze, preda, sakrije ili primi lice koje nije navršilo 18 godina života u svrhu iskorištavanja prostitucijom ili drugim oblikom seksualnog iskorištavanja, prisilnim radom ili uslugama, ropstvom ili njemu sličnim odnosom, služenjem, odstranjivanjem dijelova ljudskog tijela ili u svrhu kakvog drugog iskorištavanja, u državi u kojoj to lice nema prebivalište ili čiji nije državljanin, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje deset godina.

(3) Ako je krivično djelo iz st. (1) i (2) ovog člana izvršilo službeno lice prilikom vršenja službene dužnosti, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje deset godina.

(4) Ko krivotvori, pribavi ili izda putnu ili ličnu ispravu ili koristi, zadržava, oduzima, mijenja, oštećuje, uništava putnu ili ličnu ispravu drugog lica u svrhu omogućavanja međunarodne trgovine ljudima, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od jedne do pet godina.

(5) Ko koristi usluge žrtve međunarodne trgovine ljudima, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.

(6) Ako su izvršenjem krivičnog djela iz st. (1) i (2) ovog člana prouzrokovani teže narušavanje zdravlja, teška tjelesna povreda ili smrt lica iz st. (1) i (2) ovog člana, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(7) Iskorištavanje u smislu stava (1) ovog člana podrazumijeva: prostituciju drugog lica ili druge oblike seksualnog iskorištavanja, prisilni rad ili usluge, ropstvo ili njemu sličan odnos, služenje, odstranjivanje dijelova ljudskog tijela ili kakvo drugo iskorištavanje.

(8) Predmeti, prijevozna sredstva i objekti upotrijebljeni za izvršenje djela će se oduzeti.

(9) Na postojanje krivičnog djela međunarodne trgovine ljudima bez utjecaja je okolnost da li je lice koje je žrtva međunarodne trgovine ljudima pristalo na iskorištavanje.

(10) Protiv žrtve međunarodne trgovine ljudima koja je bila prisiljena od počinioca krivičnog djela da učestvuje u izvršenju drugog krivičnog djela neće se voditi krivični postupak, ako je takvo njeno postupanje bilo neposredna posljedica njenog statusa žrtve međunarodne trgovine ljudima.“

Član 12.

Iza člana 186. dodaje se član 186.a, koji glasi:

„Organizirana međunarodna trgovina ljudima
„Član 186.a.

(1) Ko organizira ili rukovodi grupom ili drugim udruženjem koje zajedničkim djelovanjem počini krivično djelo iz člana 186. ovog zakona (*Međunarodna trgovina ljudima*), kaznit će se kaznom zatvora od najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom.

(2) Ko počini krivično djelo u okviru grupe ili drugog udruženja iz stava (1) ovog člana ili na drugi način pomaže grupu ili udruženje, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od najmanje deset godina.

(3) Na pripadnika organizirane grupe ili drugog udruženja iz stava (1) ovog člana primjenjuju se odredbe člana 250. st. (4) i (5) ovog zakona (*Organizirani kriminal*).“

Član 13.

Član 187. mijenja se i glasi:

„Međunarodno navođenje na prostituciju
„Član 187.

(1) Ko radi zarade ili druge koristi navodi, podstiče ili namamljuje drugog na pružanje seksualnih usluga ili na drugi način omogući njegovu predaju drugome radi pružanja seksualnih usluga ili na bilo koji način učestvuje u organiziranju ili vođenju pružanja seksualnih usluga u državi u kojoj to lice nema prebivalište ili čiji nije državljanin, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.

(2) Činjenica da se lice koje se navodi, podstiče ili namamljuje već bavilo prostitucijom ne utječe na postojanje krivičnog djela.“

Član 14.

Naziv člana 189.a mijenja se i glasi: „Organiziranje grupe ili udruženja za izvršenje krivičnog djela ‘krijumčarenje migranata’.“

Stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Ko organizira grupu ili drugo udruženje za izvršenje krivičnog djela iz člana 189. ovog zakona (*Krijumčarenje ljudi*), kaznit će se kaznom zatvora od najmanje tri godine.“

Član 15.

Član 190. mijenja se i glasi:

„Mučenje i drugi oblici surovog i nečovječnog postupanja
Član 190.

(1) Službeno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili bilo koje drugo lice koje djeluje u svojstvu službenog lica u institucijama Bosne i Hercegovine, po naredbi, na podsticaj ili s izričitim ili prešutnim pristankom službenog lica u institucijama Bosne i Hercegovine ili bilo kojeg drugog lica koje djeluje u svojstvu službenog lica u institucijama Bosne i Hercegovine, koje nanese drugome fizičku ili duševnu bol ili tešku fizičku ili duševnu patnju s ciljem da dobije od njega ili trećeg lica informaciju ili priznanje ili s ciljem da se kazni za krivično djelo koje je počinio ili se sumnja da je počinio on ili treće lice ili koje ga zastrašuje ili prisiljava iz bilo kojeg drugog razloga zasnovanog na bilo kojoj vrsti diskriminacije, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje šest godina.

(2) Kaznom iz stava (1) ovog člana kaznit će se i službeno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili bilo koje drugo lice koje djeluje u svojstvu službenog lica u institucijama Bosne i Hercegovine koje je naredilo ili podsticalo na počinjenje krivičnog djela ili dalo izričit pristanak ili znalo i prešutno se saglasilo s počinjenjem krivičnog djela iz stava (1) ovog člana.“

Član 16.

Iza člana 190. dodaje se član 190.a, koji glasi:

„Prisilni nestanak
Član 190.a

(1) Službeno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili bilo koje drugo lice koje djeluje u svojstvu službenog lica u institucijama Bosne i Hercegovine ili po naređenju ili na podsticaj ili s izričitim ili prešutnim pristankom službenog lica u institucijama Bosne i Hercegovine, koje drugo lice zatvori, drži zatvoreno ili ga na drugi način liši slobode kretanja i pri tome odbije da prizna da ga je lišilo slobode ili skriva informacije o sudbini ili lokaciji tog lica, stavljajući ga tako izvan zaštite zakona, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje osam godina.

(2) Kaznom iz stava (1) ovog člana kaznit će se i službeno lice u institucijama Bosne i Hercegovine koje je naredilo ili podsticalo ili dalo izričit pristanak ili znalo i prešutno se saglasilo s počinjenjem krivičnog djela iz stava (1) ovog člana.

(3) Ko je kao pretpostavljeni znao ili je svjesno zanemario informaciju da je njemu podređeni počinilac počinio krivično djelo iz stava (1) ovog člana ili da se nalazi pred počinjenjem krivičnog djela, a bio je odgovoran i imao kontrolu nad postupcima koji su se odnosili na počinjenje krivičnog djela iz stava (1) ovog člana, pa nije poduzeo sve potrebne i razumne mjere u njegovoj moći da spriječi ili onemogući izvršenje krivičnog djela iz stava (1) ovog člana ili da to pitanje preda državnim vlastima radi istrage i krivičnoga gonjenja, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje osam godina.

(4) Činjenica da je neko lice postupalo po naređenju vlade ili nekog njemu nadređenog lica ne oslobađa ga krivice, ali može utjecati na ublažavanje kazne ako sud smatra da to interesi pravičnosti zahtijevaju. Lice koje odbije izvršiti takvo naređenje neće biti kažnjeno.“

Član 17.

Član 202. mijenja se i glasi:

„Finansiranje terorističkih aktivnosti

Član 202.

(1) Ko na bilo koji način, neposredno ili posredno, dadne, prikupi ili na drugi način osigura sredstva s ciljem njihove upotrebe ili znajući da će biti upotrijebljena, u cjelini ili djelimično, za izvršenje nekog od krivičnih djela iz čl. 191. (Uzimanje talaca), 192. (Ugrožavanje lica pod međunarodnom pravnom zaštitom), 194. (Neovlašteno pribavljanje ili raspolaganje nuklearnim materijalom), 194.a (Ugrožavanje nuklearnog objekta), 196. (Piratstvo), 197. (Otmica aviona ili broda ili zauzimanje fiksne platforme), 198. (Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe ili fiksnih platformi), 199. (Uništenje i uklanjanje znakova koji služe sigurnosti zračnog prometa), 200. (Zloupotreba telekomunikacionih znakova), 201. (Terorizam), 202.a (Javno podsticanje na terorističke aktivnosti), 202.b (Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti), 202.c ovog zakona (Obuka za izvođenje terorističkih aktivnosti) ili svakog drugog krivičnog djela koje može prouzrokovati smrt ili težu tjelesnu povredu civila ili lica koje aktivno ne učestvuje u neprijateljstvima u oružanom sukobu, kada je svrha takvog djela, po njegovoj prirodi ili kontekstu, zastrašivanje stanovništva ili prisiljavanje organa vlasti Bosne i Hercegovine ili drugih vlasti ili međunarodne organizacije da nešto učini ili ne učini, bez obzira na to jesu li terorističke aktivnosti izvršene i jesu li sredstva korištena za izvršavanje terorističkih aktivnosti, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje tri godine.

(2) Kaznom iz stava (1) ovog člana kaznit će se ko na bilo koji način, neposredno ili posredno, dadne ili prikupi ili na drugi način osigura sredstva:

a) s ciljem da se ona, u potpunosti ili djelimično, upotrijebe u bilo koju svrhu od terorističkih organizacija ili pojedinačnih terorista, ili

b) znajući da će, u potpunosti ili djelimično, biti upotrijebljena za izvršenje krivičnih djela iz stava (1) ovog člana od terorističkih organizacija ili pojedinačnih terorista.

(3) Prikupljena sredstva namijenjena za izvršenje ili nastala izvršenjem krivičnog djela iz stava (1) ovog člana bit će oduzeta.

(4) Sredstvima iz st. (1) i (2) ovog člana smatraju se sredstva svake vrste, bilo da se sastoje u stvarima ili pravima, bilo materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, bez obzira na to kako su stečena te pravni dokumenti ili instrumenti u svakom obliku, uključujući i elektroničke ili digitalne, koji dokazuju vlasništvo ili pravo vlasništva nad imovinom, uključujući, ali ne ograničavajući se na bankarske kredite, putničke čekove, bankarske čekove, novčane naloge, udjele, vrijednosnice, obveznice, mjenice i kreditna pisma.“

Član 18.

U članu 209. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Ko novac i drugu imovinu za koju zna da je pribavljena počinjenjem krivičnog djela primi, zamijeni, drži, raspolaze njima, koristi u privrednom ili drugom poslovanju, vrši konverziju ili prijenos istog ili na drugi način prikrije ili pokuša prikriti njihovu prirodu, izvor, lokaciju, raspolaganje, kretanje, vlasništvo ili drugo pravo, a takve radnje su preduzete u inozemstvu ili na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine ili na teritoriji dvaju entiteta ili na teritoriji jednog entiteta i Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine ili ako su takav novac i imovinska korist pribavljeni počinjenjem krivičnog djela koje je propisano krivičnim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od jedne do osam godina.”

U stavu (2) riječ „imovina“ zamjenjuje se riječima: „imovinska korist“.

Stav (5) mijenja se i glasi:

„(5) Novac, imovinska korist, prihod, profit ili druga korist iz imovinske koristi ostvarene krivičnim djelom iz st. (1) do (4) ovog člana će se oduzeti.“

Iza stava (5) dodaje se stav (6), koji glasi:

„(6) Znanje, namjera ili svrha kao elementi radnje krivičnog djela iz stava (1) ovog člana mogu se cijeliti na osnovu objektivnih činjeničnih okolnosti.“

Član 19.

U članu 217. st. (1), (2) iza riječi „službenika“ dodaju se riječi: „ili arbitra ili sudiju porotnika“, riječi: „svojeg ovlaštenja“ zamjenjuju se riječima „svoje funkcije“, a iza riječi: „morala izvršiti“ dodaju se riječi: „ili ko posreduje pri ovakvom podmićivanju službenog ili odgovornog lica“.

U stavu (3) iza riječi „službenika“ dodaju se riječi: „ili arbitra ili sudiju porotnika“.

Član 20.

U članu 218. st. (1) i (2) iza riječi „službenika“ dodaju se riječi: „ili arbitra ili sudiju porotnika“, iza riječi „korist“ dodaju se riječi: „za njega ili drugo lice“, a riječi: „svojeg ovlaštenja“ zamjenjuju se riječima: „svoje funkcije“.

U stavu (3) iza riječi „službenika“ dodaju se riječi: „ili arbitra ili sudiju porotnika“.

U stavu (4) zarez i riječi: „a u slučaju iz stava 3. ovog člana može se vratiti licu koje je dalo mito“ se brišu.

Član 21.

Član 219. mijenja se i glasi:

„Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu utjecajem

Član 219.

(1) Ko posredno ili neposredno zahtijeva ili zaprimi ili prihvati nagradu ili kakvu drugu korist ili obećanje nagrade ili kakve druge koristi, za sebe ili drugoga, da korištenjem

svog stvarnog ili pretpostavljenog službenog ili društvenog ili utjecajnog položaja ili drugog statusa posreduje da službeno ili odgovorno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili strano službeno lice ili međunarodni službenik ili arbitar ili sudija porotnik izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko posreduje, koristeći svoj službeni ili društveni ili utjecajni položaj ili drugi status, da službeno ili odgovorno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili strano službeno lice ili međunarodni službenik ili arbitar ili sudija porotnik izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od jedne do osam godina.

(3) Ako je počinitelj za počinjenje krivičnog djela iz stava (2) ovog člana zahtijevao ili primio ili prihvatio nagradu ili kakvu drugu korist za sebe ili drugoga, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od jedne do 10 godina.

(4) Primita nagrada ili kakva druga korist bit će oduzeta.

Član 22.

Iza člana 219. dodaje se član 219.a, koji glasi:

„Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu utjecajem
Član 219.a

(1) Ko posredno ili neposredno licu koje ima službeni ili društveni ili utjecajni položaj ili drugi status učini ili ponudi ili obeća nagradu ili kakvu drugu korist da posreduje da službeno ili odgovorno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili strano službeno lice ili međunarodni službenik ili arbitar ili sudija porotnik izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko posredno ili neposredno, na zahtjev lica koje ima službeni ili društveni ili utjecajni položaj ili drugi status, počini krivično djelo iz stava (1) ovog člana i prijavi krivično djelo prije njegovog otkrivanja ili prije saznanja da je djelo otkriveno, može se osloboditi kazne.

(3) Primita nagrada ili kakva druga korist bit će oduzeta, a u slučaju iz stava (2) ovog člana može se vratiti licu koje je dalo nagradu ili kakvu drugu korist.

Član 23.

Zadužuju se Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Ustavnopravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da utvrde prečišćeni tekst Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u roku 90 dana od dana objavljivanja ovog zakona u „Službenom glasniku BiH“.

Član 24.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

PSBiH, broj _____/14

_____ 2014. godine

S a r a j e v o

PREDSJEDAVAJUĆI
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

PREDSJEDAVAJUĆI
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

O B R A Z L O Ž E N J E
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KRIVIČNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

I – USTAVNOPRAVNI OSNOV

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu III 1. g) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnopравnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom te u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona utvrđen je prilikom njegovog prvog usvajanja i ovaj zakon je do sada više puta mijenjan.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Krivični zakon Bosne i Hercegovine u primjeni je od 2003. godine i do sada je nekoliko puta mijenjan i dopunjavan. Posljednje izmjene i dopune ovog zakona izvršene su u 2010. godini, kada su uvedene određene novine u općem dijelu zakona, ali i u posebnoj dijelu u koji su uvedena neka nova krivična djela, ali su izvršene određene izmjene i dopune i postojećih odredbi. I uprkos činjenici da su u kreiranju tadašnjih izmjena i dopuna učestvovali domaći i strani pravni stručnjaci iz oblasti krivičnog prava, praksa je pokazala da još nije postignut potreban nivo usaglašenosti odredbi ovog zakona sa zahtjevima iz međunarodnih pravnih akata koje je Bosna i Hercegovina potpisala i ratificirala. Međunarodna tijela koja prate proces implementacije međunarodnih standarda u krivično zakonodavstvo Bosne i Hercegovine i dalje ističu da nedostatak odgovarajućih definicija za pojedina krivična djela podstiče nekažnjivost počilalaca i istovremeno „koči“ mogućnost sprečavanja činjenja budućih krivičnih djela. Dosljedna provedba međunarodnih standarda u domaćem krivičnom zakonodavstvu potrebna je zbog jačanja pozicije vlasti da se energično suprotstavi svim oblicima kriminala, ali i zbog identifikacije i zaštite žrtava krivičnih djela.

Stoga, Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine predstavlja izraz općeg procesa harmonizacije krivičnog zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa zahtjevima međunarodne zajednice, a istovremeno i nastojanje da se izvrši razgraničenje nadležnosti za pojedina krivična djela koja su sadržana i u Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine i u krivičnim zakonima entiteta i Distrikta Brčko, s ciljem otklanjanja mogućih sukoba nadležnosti između policijskih i pravosudnih organa entiteta, Distrikta Brčko i Bosne i Hercegovine.

Predložene izmjene i dopune ovog zakona je razmatrao i prihvatio Tim za praćenje i ocjenu primjene krivičnih zakona, koji su sačinjavali pravni stručnjaci iz oblasti krivičnog prava iz cijele Bosne i Hercegovine.

III - OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

U članu 1. u stavu (7) briše se dio odredbe kojim se definicija stranih službenih lica ograničava na one koji služe u Bosni i Hercegovini. Navedeno brisanje je izvršeno u skladu s preporukom GRECO-a. U istom članu je predviđeno uvođenje novih stavova (9), (10), (24) i (25) te, u skladu s tim, prenumeracija postojećih.

Stavovima (9) i (10) definirani su pojmovi „arbitar“ i „sudija porotnik“ koji su dodati u članove 217. i 218., u skladu sa zahtjevom iz Dodatnog protokola uz Krivičnopravnu konvenciju o korupciji, a prema preporukama GRECO-a. Uvođenjem novih stavova (24) i (25) definirani su pojmovi „imovinska korist“ i „imovina“ u skladu s definicijom iz Konvencije VE o pranju, traženju, zapljeni i oduzimanju prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma te preporukama FATF-a, međunarodnog tijela čiji je zadatak praćenje mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Dopuna u članu 15. stavu (1) propisuje da zastarijevanje krivičnoga gonjenja za krivična djela trajnogā karaktera počinje teći u trenutku prestanka protivpravnog stanja. Ova odredba je uvrštena u skladu s preporukama Radne grupe za prisilne i nedobrovoljne nestanke UN-a u vezi s primjenom Međunarodne konvencije za zaštitu svih lica od prisilnih nestanaka iz 2007. godine, koju je Bosna i Hercegovina ratificirala 28.12.2011. godine, a s obzirom na to da je u članu 190.a propisano krivično djelo prisilni nestanak kao novo krivično djelo.

U članu 42.a stavu (1) predviđena je izmjena na način da se postojeća riječ „može“ zamijeni riječju „će“, čime se institut zamjene kazne zatvora do godinu dana novčanom kaznom preciznije definira u smislu otklanjanja pravne nesigurnosti. U postojećoj odredbi je propisano da se izrečena kazna zatvora do godinu dana, na zahtjev osuđenog, može zamijeniti novčanom kaznom, ali u navedenoj odredbi nije propisano kada, zbog čega, odnosno u kojim slučajevima sud udovoljava ovakvom zahtjevu osuđenog lica, a u kojim ne, što može dovesti do različite primjene u praksi te i do različitog postupanja prema osuđenim licima i time kršenja principa vladavine prava. Prvi kriterij vladavine prava je princip pravne sigurnosti koji, između ostalog, podrazumijeva da uspostavljeni mehanizmi i institucije djeluju u skladu sa zakonima koji su opći, određeni, jasni, postojani i koji se jednako primjenjuju prema svakome. Stoga je potrebno da se ova odredba izmijeni tako da predvidi obavezu zamjene kazne zatvora do godinu dana novčanom kaznom i to u svakom slučaju kada osuđeni podnese zahtjev. Na potrebu preciziranja ove odredbe ukazao je i Ustavni sud Bosne i Hercegovine Odlukom broj AP-2705 od 13.11.2012. godine, kojom je istaknuo potrebu izmjene člana 43.a u Krivičnom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem je na isti način predviđena zamjena kazne zatvora novčanom kaznom.

Izmjena u stavu (5) člana 42.b se odnosi na usklađivanje ove odredbe s odredbama Zakona o amnestiji kojima je ovo pitanje drugačije riješeno.

Izmjena člana 74. izvršena je zbog zahtjeva Moneyval komiteta, koji glasi: „Nadležni organi na državnom nivou te u FBiH i Distriktu Brčko treba da revidiraju članove u odgovarajućim krivičnim zakonima koji propisuju konfiskaciju sredstava i drugih predmeta s ciljem uklanjanja ili barem konkretiziranja isuviše nejasnih uvjeta pod kojima se ova sigurnosna mjera može primijeniti (apsolutno neophodno zbog javne sigurnosti ili

moralnih razloga, itd.), tako da konfiskacija takvih predmeta može biti obavezna“, a što je kao obaveza preuzeto Akcionim planom za otklanjanje uočenih nedostataka konstatiranih u Izvještaju Moneyvala u trećem krugu evaluacije za BiH, usvojenim na 163. sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, održanoj 10.10.2011. godine. Također je bilo potrebno učiniti jasnim da se ovim članom ne oduzima ono što je stečeno izvršenjem krivičnog djela.

Dopuna člana 110. vrši se u smislu da se osim imovinske koristi stečene krivičnim djelom predvidi oduzimanje i prihoda i druge koristi iz imovinske koristi. Ova izmjena predstavlja usklađivanje s Konvencijom o pranju, traženju i oduzimanju prihoda stečenih krivičnim djelom.

Dodavanje novog stava (2) u članu 110.a vrši se u skladu s preporukama 1. i 3. Moneyval komiteta Vijeća Evrope, čija je realizacija predviđena Akcionim planom za otklanjanje uočenih nedostataka konstatiranih u Izvještaju Moneyval komiteta u trećem krugu evaluacije za BiH, koji je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, a odobrilo Vijeće Evrope. Realizacija navedene obaveze ponovo je istaknuta na sjednici Moneyval komiteta održanoj od 9.4. do 12.4.2013. godine.

Odredbe člana 111. dopunjene su zbog zahtjeva Moneyval komiteta da se predvidi obavezno oduzimanje imovinske koristi stečene krivičnim djelom i od lica na koje je ona prenesena, kao i u slučaju kada je sjedinjena s imovinom stečenom na zakonit način, a isto se odnosi i na prihode ili druge koristi iz imovinske koristi.

U članu 172. stavu (1) tačka g) i članu 173. stavu (1) tačka e) dio teksta se briše na osnovu preporuke Komiteta UN-a protiv mučenja, kojom se traži da se iz definicije ovog krivičnog djela ukloni uvjet „prisile ili prijetnje o neposrednom napadu“.

Izmjena čl. 186, 187. i 189. i dodavanje novog člana 186.a predloženi su od državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne migracije kao rezultat iznalaženja rješenja za probleme koji su se javljali u istraživanju i optuživanju za krivična djela trgovine ljudima i krivična djela u vezi s tim, zbog neusaglašenosti krivičnih zakona u Bosni i Hercegovini. S ovim odredbama potrebno će biti usaglasiti i odredbe koje se odnose na trgovinu ljudima u krivičnim zakonima u entitetima i Distriktu Brčko, a što je istovremeno predloženo ovim izmjenama.

Član 186. je izmijenjen zbog jasnog propisivanja nadležnosti između Krivičnog zakona BiH i krivičnih zakona entiteta i Distrikta Brčko, što znači da će krivično djelo „trgovina ljudima“ koje u sebi sadrži elemente iskorištavanja u državi u kojoj oštećeni (žrtva trgovine ljudima) nema državljanstvo ili prebivalište ostati u Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine, dok će ostala krivična djela trgovine ljudima biti obuhvaćena krivičnim zakonima entiteta i Distrikta Brčko. Konkretno, žrtve krivičnog djela iz Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine su lica bez državljanstva Bosne i Hercegovine ili prebivališta u Bosni i Hercegovini ili državljanin Bosne i Hercegovine u inozemstvu. Stoga je u stavu (1) izvršena i reorganizacija elemenata krivičnog djela koja će doprinijeti jasnoći prilikom tumačenja elemenata bića krivičnog djela i zadržati sve elemente koji su propisani međunarodnim standardima, Protokolom iz Palerma i Konvencijom Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima. Dopuna koja se odnosi na prebivalište ili državljanstvo žrtve kod iskorištavanja je element inozemnosti koji se ovim putem izričito

definira radi podjele stvarne nadležnosti između Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i ostalih krivičnih zakona u Bosni i Hercegovini. Ovim izmjenama rješava se problem sukoba nadležnosti koji se javio u praksi prilikom procesuiranja ove vrste krivičnih djela, s obzirom na to da su u KZFBiH i KZBD propisani elementi krivičnog djela trgovine ljudima u okviru krivičnog djela „navođenje na prostituciju“, a u KZRS u okviru krivičnog djela „trgovina ljudima u svrhu vršenja prostitucije“. Element inozemnosti je uvršten i u stav (2), koji se odnosi na trgovinu ljudima izvršenu prema licima koja nisu navršila 18 godina.

U skladu s Direktivom EU o suzbijanju i borbi protiv trgovine ljudima iz 2011. godine, ovom izmjenom predviđene su strože kazne za ova krivična djela, pa je za krivično djelo iz stava (1) predviđena kazna zatvora od najmanje pet umjesto tri godine, dok je za krivično djelo iz stava (2) predviđena kazna zatvora od najmanje deset umjesto dosadašnjih pet godina.

Novi stav (10) predstavlja usklađivanje s Konvencijom Vijeća Evrope o borbi protiv trgovine ljudima, kojom je propisano da se kazne ne izriču žrtvama za njihovo učešće u nezakonitim aktivnostima u onoj mjeri u kojoj su one bile prisiljene na to.

Novi član 186.a propisuje kao posebno krivično djelo organiziranu međunarodnu trgovinu i daje elemente ovoga krivičnog djela, a analogno odredbi člana 189.a koja je ranije uvedena u zakon. U ovoj odredbi je u potpunosti usklađen kazneni okvir s međunarodnim standardima (Direktiva EU), a istovremeno i s članom 250. ovog zakona.

Izmjena člana 187. podrazumijeva izmjene kojima se vrši usklađivanje s odredbama o navođenju na prostituciju krivičnih zakona entiteta i BDBiH, budući da je u praksi dolazilo do različitog tumačenja pravne kvalifikacije, a time i do sukoba nadležnosti. Na ovaj način ova odredba u KZBiH glasi isto kao i u krivičnim zakonima entiteta, s tim da KZBiH sadrži i element inozemnosti. Stav (2) je brisan zbog preklapanja s odredbama o trgovini ljudima iz člana 186. stav (1), što je dovodilo do problema pri pravnoj kvalifikaciji djela, a time i do problema pri određivanju stvarne nadležnosti.

Izmjene u članu 189. su potrebne s obzirom na prethodno predložene odredbe. Budući da je uveden novi član 186.a, u ovom članu se brišu reference na krivično djelo trgovine ljudima.

Izmjena člana 190. vrši se na osnovu preporuka Komiteta UN-a protiv mučenja, kojim je zatraženo da se jasnije definiše krivično djelo mučenja te da se kao poseban oblik ovoga krivičnog djela propiše podsticanje i naređenje na izvršenje ili pristanak i prešutna saglasnost s izvršenjem krivičnog djela mučenja. S obzirom na težinu ovog djela, istovremeno se vrši i pooštavanje kazne, tako da se propisuje donji minimum kazne zatvora od šest godina, a u skladu s članom 4. stavom (2) Konvencije protiv mučenja te preporukom iz Izvještaja specijalnog izvjestioca za slučajeve mučenja, ostalih okrutnih, nehumanih i ponižavajućih postupanja iz 2010. godine.

Uvođenjem novog člana 190.a propisuje se novo krivično djelo „prisilni nestanak“ i to u skladu s članom 4. Međunarodne konvencije za zaštitu svih lica od prisilnih nestanaka, koji predviđa obavezu propisivanja prisilnog nestanka kao posebnoga krivičnog djela, nezvano za stanje ratnih okolnosti.

Izmjenom člana 202. izvršeno je uvođenje finansiranja terorističkih organizacija i pojedinačnih terorista i definicija sredstava i to u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o suzbijanju finansiranja terorizma iz 1999. godine i specijalnim preporukama FATF-a – Organizacije za kontrolu i sprečavanje pranja novca, koja je donijela 40 preporuka i devet specijalnih preporuka koje proizlaze iz relevantnih konvencija kojih se naša država kao članica VE i Moneyval komiteta dužna pridržavati. Sankcioniranje davanja i prikupljanja sredstava koje teroristi ili terorističke organizacije mogu koristiti u bilo koje svrhe također se uvodi u skladu s FATF-ovim preporukama zasnovanim na Međunarodnoj konvenciji o suzbijanju finansiranja terorizma i rezolucijama UN-a 1267 (1999) i 1373 (2001).

Izmjenom u članu 209. u pogledu krivičnog djela „pranje novca“ vrši se razgraničenje nadležnosti između pravosudnih organa Bosne i Hercegovine i entiteta, i to na osnovu primjedbe Moneyval komiteta VE sadržane u zvaničnim izvještajima, kao i u Akcionom planu za otklanjanje uočenih nedostataka konstatiranih u Izvještaju Moneyval komiteta u trećem krugu evaluacije za BiH (Izvještaj usvojen na 163. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 10.10.2011. godine). Ova odredba predstavlja usklađivanje s Konvencijom VE o pranju novca, traženju, zapljeni i oduzimanju prihoda stečenih kriminalom, a u skladu je i s Direktivom 2005/60/ EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 26.10.2005. godine o sprečavanju korištenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma.

U čl. 217. i 218. izvršene su izmjene i dopune u smislu da se kao lice na koje se odnosi zloupotreba službenog položaja i ovlaštenja u vršenju službene dužnosti uvodi i „arbitar“ i „sudija porotnik“, za koje pojmove su uvedene i definicije u članu 1. (novi st. (9) i (10)), što je u skladu s odredbama Dodatnog protokola uz Konvenciju protiv korupcije. Također je u skladu s preporukama GRECO-a izvršena zamjena riječi „ovlaštenje“ riječju „funkcija“ kako bi se osiguralo da odredbe koje se tiču aktivnog i pasivnog podmićivanja u javnom sektoru pokriju sva djela ili propuste u obavljanju funkcije službenog lica, bez obzira da li su u okviru njegovih službenih ovlaštenja. Osim navedenog, u članu 217. odredbe stava (1) i (2) su dopunjene na način da se ovim odredbama obuhvate i slučajevi podmićivanja počinjeni preko posrednika. U članu 218. st. (1) i (2) izvršena je dopuna u smislu da se obuhvate slučajevi podmićivanja kada korist nije namijenjena za službeno lice već za treću stranu te je u stavu (4) brisan dio koji je predviđao vraćanje primljenog dara ili imovinske koristi davaocu mita koji je prijavio krivično djelo.

Izmjenom postojećeg člana 219. „Protivzakonito posredovanje“ novim članom 219. „Primanje nagrade ili drugog oblika koristi“ vrši se usklađivanje sa zahtjevima koje postavljaju ratificirani međunarodni instrumenti kada je riječ o pasivnoj trgovini utjecajem, i to Krivičnopravna konvencija VE o borbi protiv korupcije s preporukama GRECO-a za BiH iz maja 2011. godine te Konvencija UN o borbi protiv korupcije.

Naziv člana se prilagođava sadržaju materije koja se njime regulira uz analogno korištenje postojećih pojmova iz relevantnih članova KZBiH (član 217. „Pasivno podmićivanje“).

U stavu (1) propisuju se svi oblici pasivne trgovine utjecajem koji su postavljeni važećim međunarodnim instrumentima (*...posredno ili neposredno zahtijeva ili zaprimi ili prihvati nagradu ili kakvu drugu korist ili obećanje nagrade ili kakve druge koristi, za sebe ili drugoga, da korištenjem svog stvarnog ili pretpostavljenog službenog ili društvenog ili utjecajnog položaja ili drugog statusa*), a povezani su s izvršenjem službene ili druge radnje od službenog ili odgovornog lica u institucijama BiH te stranog službenog lica ili

međunarodnog službenika ili domaćeg ili stranog arbitra. Za postojanje ovoga krivičnog djela nije nužno da je utjecaj zaista iskorišten ili da je do izvršenja ili neizvršenja službene ili druge radnje zaista došlo. Počinilac može biti svako lice koje ima stvarni ili pretpostavljeni službeni ili društveni ili utjecajni položaj ili drugi status. Kazneni okvir je postavljen tako da omogući primjenu novih predloženih odredbi koje reguliraju posebne istražne radnje, jer je za ovakvu vrstu djela veoma teško osigurati dokaze na drugačiji način.

Stavom (2) se analogno odredbi postojećeg stava (2) člana 219. kriminalizira i stvarno iskorištavanje utjecaja, kada je trgovac utjecajem zaista i iskoristio taj utjecaj da dode do izvršenja ili neizvršenja službene ili druge radnje. Za postojanje ovog djela nije neophodno da je trgovac utjecajem zahtijevao ili primio ili prihvatio nagradu ili kakvu drugu korist za sebe ili drugoga. Kazna je stroža nego za stav (1), jer se radi o posebnom i ozbiljnijem obliku djela. Međutim, ako je došlo do zahtijevanja ili primanja ili prihvatanja nagrade ili kakve druge koristi za sebe ili drugoga, onda je to kvalificirani oblik stava (2) pa je time i zadržana stroža kazna, analogno postojećoj odredbi člana 219. stav (3).

Stav (4) postojećeg člana 219. u cijelosti je preuzet.

Uvođenjem novog člana 219.a vrši se usklađivanje sa zahtjevima koje postavljaju ratificirani međunarodni instrumenti kada je u pitanju aktivna trgovina utjecajem, i to Krivičnopravna konvencija VE o borbi protiv korupcije s preporukama GRECO-a za BiH iz maja 2011. godine te Konvencija UN o borbi protiv korupcije.

Naziv člana prilagođava se sadržaju materije koja se njime regulira uz analogno korištenje postojećih pojmova iz relevantnih članova KZBiH (član 218. „Aktivno podmićivanje“).

U stavu (1) propisuju se svi oblici aktivne trgovine utjecajem koji su postavljeni važećim međunarodnim instrumentima (*...posredno ili neposredno učini ili ponudi ili obeća nagradu ili kakvu drugu korist da posreduje*), a povezani su s izvršenjem službene ili druge radnje od službenog ili odgovornog lica u institucijama BiH te stranog službenog lica ili međunarodnog službenika ili domaćeg ili stranog arbitra. Za postojanje ovoga krivičnog djela nije nužno da je do izvršenja ili neizvršenja službene ili druge radnje zaista došlo. Počinilac može biti svako lice. Kazneni okvir je postavljen tako da omogući primjenu novih predloženih odredbi koje reguliraju posebne istražne radnje, jer je za ovakvu vrstu djela veoma teško osigurati dokaze na drugačiji način.

Stavom (2) se analogno odredbi postojećeg stava (3) člana 218. propisuje mogućnost oslobađanja od kazne ako je djelo iz stava (1) počinjeno na zahtjev lica koje ima službeni ili društveni ili utjecajni položaj ili drugi status, a kada je djelo prijavljeno prije otkrivanja ili saznanja da je djelo otkriveno. Znači, daje se fakultativna mogućnost sudu da procijeni okolnosti pod kojima je aktivna trgovina utjecajem izvršena te da shodno tome počinioca oslobodi kažnjavanja.

Stav (3) predstavlja preuzimanje postojećeg stava (4) člana 218. uz terminološko usklađivanje.

IV - USKLAĐENOST PROPISA SA ZAKONODAVSTVOM EU

Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine usklađuje se s propisima EU, kako je naglašeno u obrazloženju pojedinih odredbi.

V - PROVEDBENI MEHANIZMI I OSIGURAVANJE POŠTIVANJA PROPISA

Provođenje ovog propisa osigurano je kroz već uspostavljene pravosudne institucije Bosne i Hercegovine.

VI - KONSULTACIJE

Zakon je (2013. godine) izrađen uz podršku Tima za praćenje i ocjenu primjene krivičnih zakona, koji je razmatrao inicijative i preporuke institucija i organizacija koje su predložile izmjene zakona. Nakon što je izrađen Nacrt zakona, isti je objavljen na internet stranici Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine i pribavljena su mišljenja Ureda za zakonodavstvo, Ministarstva finansija i trezora BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Direkcije za evropske integracije BiH i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH. Napominjemo da je Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma 2013. godine dala pozitivno mišljenje i pozitivan izvještaj o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH. Međutim, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH nije dobio parlamentarnu podršku.

Predsjedavajući i članovi Ustavnopravne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine su 26.2.2014. godine primili direktora Direkcije Vijeća Evrope za informaciono društvo i akciju protiv kriminala i predstavnike Komiteta eksperata Vijeća Evrope za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (*Moneyval*). Tokom razgovora predstavnici Delegacije eksperata Vijeća Evrope istaknuli su da je *Moneyval* i ranije upozoravao na neophodnost usvajanja propisa kojima će se u skladu s preporukama Vijeća Evrope poboljšati važeći tekst Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, odnosno usvajanja Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Napominjemo da je Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma 2013. godine dala pozitivno mišljenje i pozitivan izvještaj o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH. Međutim, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH nije dobio parlamentarnu podršku.

Delegacija eksperata Vijeća Evrope ukazala je na potrebu da se izmjenе Krivičnog zakona što hitnije usvoje, jer bi neusvajanje ovih zakona najkasnije do početka aprila ove godine imalo za posljedicu donošenje „javne izjave“ *Moneyvala*, čije bi dejstvo uzrokovalo veoma negativne posljedice po ekonomiju i finansijski sektor u Bosni i Hercegovini.

Predsjedavajući i izvršni sekretar *Moneyvala* naglasili su da su svjesni svih trenutnih zbivanja u Bosni i Hercegovini, ali i na postojanje spremnosti *Moneyvala* da se Bosni i Hercegovini da jedan veoma kratak rok, nakon aprila, za usvajanje navedenih zakona kako bi se posljedice negativne „javne izjave“ mogle izbjeći.

Spremnost *Moneyvala* za davanje navedenog veoma kratkog roka uslovljena je preuzimanjem obaveze da će u preciziranim rokovima pomenuti zakoni biti usvojeni, a najkasnije do ljeta ove godine.

Predsjedavajući i članovi Ustavnopravne komisije obavijestili su delegaciju Vijeća Evrope da će Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma raspravljati o svim ovim pitanjima na prvoj narednoj sjednici koja će biti održana 10. ili 11.3.2014. godine s ciljem što hitnijeg postizanja dogovora o usvajanju ovih prijedloga zakona u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Također, u pismu predsjedavajućem Vijeća ministara BiH predstavnici *Moneyvala* upozoravaju na tzv. naredni korak („javna izjava“) na svom predstojećem plenarnom sastanku (31. mart – 4. april 2014. godine). Ovo iz razloga što bi davanje takve izjave za javnost od strane *Moneyvala* moglo imati potencijalno teške ekonomske posljedice za

BiH i za njene građane te bi moglo pokrenuti proces koji vodi do uvrštavanja Bosne i Hercegovine u listu jedne od država širom svijeta koja predstavlja ozbiljne prijetnje globalnom finansijskom sistemu.

Nadalje ističu citat: „*Moneyval* je bio veoma strpljiv protekle tri godine u vezi s ovim pitanjem, ali je obavezan svojim pravilnikom, prema kojem je izjava za javnost sljedeći korak. Zbog toga postoji samo mala vjerovatnoća za Bosnu i Hercegovinu da izbjegne izjavu za javnost prije sljedeće plenarne sjednice *Moneyvala*.“

U pismu je navedena spremnost *Moneyvala* da pregledaju relevantne izmjene Krivičnog zakona te očekuju informacije od Vijeća ministara o daljnjim koracima koji su poduzeti najkasnije do 21. marta 2014. godine, na čemu će se bazirati kompletan izvještaj za *Moneyval* o rezultatima misije na visokom nivou.

VII - FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE PROPISA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

**PREGLED ODREDBA KOJE SE MJENJAJU ILI DOPUNJUJU U KRIVIČNOM
ZAKONU BOSNE I HERCEGOVINE („Službeni glasnik BiH“, br. 3/03, 32/03, 37/03,
54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10)**

Osnovni pojmovi

Član 1.

(1) Krivično zakonodavstvo Bosne i Hercegovine sačinjavaju krivičnopravne odredbe sadržane u ovom zakonu i u drugim zakonima Bosne i Hercegovine.

(2) Teritorija Bosne i Hercegovine je suhozemna teritorija, obalno more i vodene površine unutar njenih granica, kao i zračni prostor nad njima.

(3) Službeno lice je izabrani ili imenovani funkcioner u organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti Bosne i Hercegovine i u drugim državnim i upravnim ustanovama ili službama koje vrše određene upravne, stručne i druge poslove u okviru prava i dužnosti vlasti koja ih je osnovala; lice koje stalno ili povremeno vrši službenu dužnost u navedenim upravnim organima ili ustanovama; ovlašteno lice u privrednom društvu ili u drugom pravnom licu

kojem je zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovu zakona povjereno vršenje javnih ovlaštenja, a koje u okviru tih ovlaštenja obavlja određenu dužnost; te drugo lice koje uz naknadu ili bez naknade obavlja određenu službenu dužnost na osnovu ovlaštenja iz zakona ili drugog propisa donesenog na osnovu zakona.

(4) Kad je kao počinitelj određenog krivičnog djela označeno službeno lice, lica iz stava (3) ovog člana mogu biti počinioci tih djela ako iz obilježja pojedinog krivičnog djela ili iz pojedinog propisa ne proizlazi da počinitelj može biti samo neko od tih lica.

(5) Odgovorno lice je lice u privrednom društvu ili u drugom pravnom licu kojem je s obzirom na njegovu funkciju ili na osnovu posebnog ovlaštenja povjeren određeni krug poslova koji se odnose na primjenu zakona ili propisa donesenih na osnovu zakona, ili općeg akta privrednog društva ili druge pravne osobe u upravljanju i rukovanju imovinom, ili se odnose na rukovođenje proizvodnim ili nekim drugim privrednim procesom ili na nadzor nad njima. Odgovornim licem smatra se i službeno lice u smislu stava (3) ovog člana kada su u pitanju radnje kod kojih je kao počinitelj označeno odgovorno lice, a nisu propisane kao krivično djelo odredbama glave o krivičnim djelima protiv službene i druge odgovorne dužnosti, ili odredbama o krivičnim djelima koje počinio službeno lice propisanim u nekoj drugoj glavi ovog zakona ili drugim zakonom Bosne i Hercegovine.

(6) Kad je kao počinitelj krivičnih djela označeno službeno ili odgovorno lice, sva lica iz stavova (3) i (5) ovog člana mogu biti počinioci tih djela, ukoliko iz zakonskih obilježja pojedinog krivičnog djela ne proizlazi da počinitelj može biti samo neko od tih lica.

(7) Strano službeno lice je član zakonodavnog, izvršnog, upravnog ili sudskog organa strane države, javni funkcioner međunarodne organizacije i njenih organa, sudija ili drugo službeno lice međunarodnog suda na službi u Bosni i Hercegovini, koje radi za naknadu ili bez naknade.

(8) Međunarodni službenik je civilni zaposlenik koji radi za međunarodnu organizaciju ili agenciju.

(9) Vojno lice, u smislu ovog zakona, je profesionalno vojno lice i lice u rezervnom sastavu, dok su na službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine.

(10) Kada je službeno lice označeno kao lice protiv kojeg je počinjeno krivično djelo, službeno lice je, u smislu ovog zakona, osim lica definiranih u stavu (3) ovog člana, i vojno lice iz stava (9) ovog člana.

(11) Dijete je, u smislu ovog zakona, osoba koja nije navršila 14 godina života.

(12) Maloljetnik je, u smislu ovog zakona, osoba koja nije navršila 18 godina života.

(13) Pravno lice je, u smislu ovog zakona, Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, kanton, grad, općina, mjesna zajednica, svaki organizacioni oblik privrednog društva i svi oblici povezivanja privrednih društava, ustanova, institucije za obavljanje kreditnih i drugih bankarskih poslova, za osiguranje imovine i lica, kao i druge finansijske institucije, fond, političke organizacije i udruženja građana i drugi oblici udruživanja koji mogu sticati sredstva i koristiti ih na isti način kao i svaka druga institucija ili organ koji ostvaruje i koristi sredstva i kojem je zakonom priznato svojstvo pravnog lica.

(14) Privredno društvo je, u smislu ovog zakona, korporacija, preduzeće, firma, partnerstvo i svaki organizacioni oblik registriran za obavljanje privredne djelatnosti.

(15) Udruženje je bilo koji oblik udruživanja tri ili više lica.

(16) Više lica je najmanje dva lica.

(17) Skupina ljudi je najmanje pet lica.

(18) Grupa ljudi je udruženje od najmanje tri lica koja su povezana radi izvršenja krivičnih djela, pri čemu svako od njih daje svoj udio u izvršenju krivičnog djela.

(19) Organizirana grupa je grupa ljudi formirana radi neposrednog izvršenja krivičnog djela, i koja ne mora imati formalno definirane uloge svojih članova, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.

(20) Grupa za organizirani kriminal je grupa od tri ili više lica koja postoji u izvjesnom vremenskom periodu i koja djeluje sporazumno s ciljem izvršenja jednog ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna, a radi sticanja materijalne koristi.

(21) Teroristička grupa je organizirana grupa koju čine najmanje tri lica, koja je formirana i djeluje u određenom vremenskom periodu s ciljem izvršenja nekog od krivičnih djela terorizma.

(22) Tajni podatak je informacija iz oblasti javne sigurnosti, odbrane, vanjskih poslova i interesa, obavještajne i sigurnosne djelatnosti ili interesa Bosne i Hercegovine, komunikacionih i drugih sistema važnih za državne interese, pravosuđe, projekte i planove značajne za odbrambenu i obavještajno-sigurnosnu djelatnost, naučnih, istraživačkih, tehnoloških, privrednih i finansijskih poslova od važnosti za sigurnost i funkcioniranje institucija Bosne i Hercegovine, odnosno sigurnosnih struktura na svim nivoima državne organizacije Bosne i Hercegovine, a koja je određena kao tajna zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog organa donesenim na osnovu zakona ili koja je određena kao tajni podatak u skladu

s odredbama zakona i propisa o zaštiti tajnih podataka. Ovaj pojam također uključuje i tajni podatak druge države, međunarodne ili regionalne organizacije.

(23) Isprava ili dokument je svaki predmet koji je pogodan ili određen da služi kao dokaz za neku činjenicu koja je od značaja za pravne odnose.

(24) Novac je metalno ili papirnato sredstvo plaćanja koje je na osnovu zakona u opticaju u Bosni i Hercegovini ili u stranoj državi.

(25) Znaci za vrijednost podrazumijevaju i strane znakove za vrijednost.

(26) Pokretna stvar je i svaka proizvedena ili sakupljena energija za davanje svjetlosti, toplote ili kretanja, kao i telefonski i drugi impulsi.

(27) Prijevozno sredstvo je svako plovilo, vozilo i letjelica, kao i bilo koje drugo sredstvo koje se može koristiti za prijevoz u suhozemnom, vodenom ili zračnom saobraćaju, bez obzira na vrstu pogona.

(28) Sila je i primjena hipnoze ili omamljujućih sredstava s ciljem da se neko protiv svoje volje dovede u nesvjesno stanje ili onesposobi za otpor.

(29) Opojna droga je medicinski lijek ili opasna supstanca s adiktivnim i psihotropnim svojstvima, ili supstanca koja se lako može pretvoriti u takvu supstancu ako podliježe kontroli prema međunarodnoj konvenciji koju je Bosna i Hercegovina ratificirala, ili supstanca koju je nadležna institucija Bosne i Hercegovine ili nadležna institucija entiteta proglasila opojnom drogom.

(30) Oružje i vojna oprema su predmeti i sredstva navedeni u Zakonu o proizvodnji, uvozu i izvozu oružja i vojne opreme.

(31) Radioaktivni materijal je nuklearni materijal i ostale radioaktivne materije koje sadrže nuklide koji se spontano raspadaju (proces praćen emisijom jedne ili više vrsta jonizirajućeg zračenja, kao npr. alfa, beta, neutronske čestice i gama zraci), a koje zbog svojih radioloških ili fisilnih svojstava mogu uzrokovati smrt, ozbiljne tjelesne povrede ili štetu velikih razmjera za imovinu ili okoliš.

(32) Nuklearni materijal je plutonij, osim onog s koncentracijom izotopa koja prelazi 80% u plutoniju-238 ili uranij-233; uranij obogaćen izotopom 235 ili 233; uranij koji sadrži mješavinu izotopa kakva se nalazi u prirodi, osim u obliku rude ili rudnih ostataka; ili bilo koji materijal koji sadrži jedan ili više gore navedenih, pri čemu "uranij obogaćen izotopima 235 ili 233" znači uranij koji sadrži izotop 235 ili 233 ili oba u iznosu koji je takav da omjer

zbira ovih izotopa prema izotopu 238 bude veći od omjera izotopa 235 prema izotopu 238 koji se javlja u prirodi.

(33) Nuklearni uređaj je svaki nuklearni eksplozivni uređaj ili svaki uređaj koji raspršuje radioaktivni materijal ili emitira zračenje koje može, zbog svojih radioloških svojstava, prouzročiti smrt, ozbiljnu tjelesnu povredu ili štetu velikih razmjera za imovinu ili okoliš.

(34) Nuklearni objekat je svaki nuklearni reaktor, uključujući reaktor montiran na plovilo, vozilo, letjelicu ili svemirski objekat koji se primjenjuje kao izvor energije kako bi se pokretalo takvo plovilo, vozilo, letjelica ili svemirski objekat ili za bilo koju drugu svrhu, ili svako

postrojenje ili sredstvo koje se koristi za proizvodnju, skladištenje, preradu ili transport radioaktivnog materijala.

(35) Fiksna platforma je vještački otok, uređaj ili naprava koja je stalno pričvršćena za morsko dno u svrhu istraživanja ili iskorištavanja prirodnih bogatstava ili u druge privredne svrhe.

(36) Eksplozivna naprava je:

a) eksplozivno ili zapaljivo oružje ili naprava koja je konstruirana da ili može prouzrokovati smrt, tešku tjelesnu povredu ili znatnu materijalnu štetu; ili

b) oružje ili naprava koja je konstruirana da ili može prouzrokovati smrt, tešku tjelesnu povredu ili štetu velikih razmjera oslobađanjem, širenjem ili djelovanjem otrovnih hemikalija, bioloških agensa ili otrova ili sličnih materija ili radijacijom ili radioaktivnim materijalom.

(37) Holokaust je zločin genocida i zločini protiv čovječnosti počinjeni od strane njemačkog nacističkog režima tokom Drugog svjetskog rata koji su kao takvi priznati u konačnim i obvezujućim odlukama ili presudama Međunarodnog vojnog tribunala uspostavljenog Londonskim sporazumom od 8. avgusta 1945. godine.

(38) Masovna grobnica je neoznačeno mjesto u kojem se nalaze dva ili više tijela ili ostaci ljudskih tijela ili mjesto na koje su takva tijela ili ostaci ljudskih tijela naknadno premješteni, a nastala je izvršenjem krivičnih djela propisanih članovima od 171. do 180. ovog zakona.

(39) Izražavanje u jednom gramatičkom rodu, muškom ili ženskom, uključuje oba roda fizičkih lica.

Tok i prekid zastarjelosti krivičnog gonjenja

Član 15.

(1) Zastarijevanje krivičnog gonjenja počinje od dana kad je krivično djelo učinjeno.

(2) Zastarijevanje ne teče za vrijeme za koje se po zakonu krivično gonjenje ne može poduzeti ili nastaviti.

(3) Zastarijevanje se prekida svakom procesnom radnjom koja se poduzima radi gonjenja učinitelja zbog učinjenog krivičnog djela.

(4) Zastarijevanje se prekida i kad učinitelj, u vrijeme dok teče rok zastarjelosti, učini isto tako teško ili teže krivično djelo.

(5) Sa svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovno teći.

(6) Zastarjelost krivičnog gonjenja nastupa u svakom slučaju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko se po zakonu traži za zastarjelost krivičnog gonjenja.

Zamjena kazne zatvora

Član 42a.

- (1) Izrečena kazna zatvora do jedne godine može se, na zahtjev osuđenog, zamijeniti novčanom kaznom koja se plaća u jednokratnom iznosu u roku do 30 dana.
- (2) Kazna zatvora zamjenjuje se novčanom kaznom tako što se svaki dan izrečene kazne zatvora izjednačava s jednim dnevnim iznosom novčane kazne ili sa 100 KM, ako se novčana kazna utvrđuje u određenom iznosu.
- (3) Ako se novčana kazna ne plati u roku iz stava (1) ovog člana, sud će donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora. Ako se novčana kazna plati samo djelimično, izvršit će se kazna zatvora srazmjerno iznosu koji nije plaćen.

Kazna dugotrajnog zatvora

Član 42b.

- (1) Za najteže oblike teških krivičnih djela počinjenih s umišljajem može se propisati kazna dugotrajnog zatvora u trajanju od 21 do 45 godina.
- (2) Kazna dugotrajnog zatvora nikad se ne može propisati kao jedina glavna kazna za pojedino krivično djelo.
- (3) Kazna dugotrajnog zatvora ne može se izreći počiniocu koji u vrijeme izvršenja krivičnog djela nije navršio 21 godinu života.
- (4) Kazna dugotrajnog zatvora izriče se samo na pune godine.
- (5) Ako je izrečena kazna dugotrajnog zatvora, amnestija i pomilovanje mogu se dati tek nakon izdržavanja tri petine te kazne.

Oduzimanje predmeta

Član 74.

- (1) Predmeti koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za učinjenje krivičnog djela ili koji su nastali učinjenjem krivičnog djela oduzeće se, kada postoji opasnost da će biti ponovo upotrijebljeni za učinjenje krivičnog djela ili kada se u cilju zaštite opće sigurnosti ili iz moralnih razloga oduzimanje čini neophodno, ako su vlasništvo učinitelja.
- (2) Predmeti iz stava 1. ovog člana mogu se oduzeti i kad nisu vlasništvo učinitelja ako to zahtijevaju interesi opće sigurnosti i interesi morala, ali time se ne dira u prava trećih osoba na naknadu štete od učinitelja.
- (3) Zakonom se može propisati obavezno oduzimanje predmeta.

Osnova oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom

Član 110.

- (1) Niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu krivičnom djelom.
- (2) Korist iz stava 1. ovog člana oduzet će se sudskom odlukom kojom je utvrđeno da je krivično djelo učinjeno, pod uvjetima propisanim ovim zakonom.

Prošireno oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom

Član 110a.

Kada se krivični postupak vodi za krivična djela iz glava XVII, XVIII, XIX, XXI, XXI A i XXII ovog zakona, sud može odlukom iz člana 110. stav (2) oduzeti i onu imovinsku korist za koju tužilac pruži dovoljno dokaza da se opravdano vjeruje da je takva imovinska korist pribavljena izvršenjem ovih krivičnih djela, a počinitelj nije pružio dokaze da je korist pribavljena zakonito.

Način oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom

Član 111.

- (1) Od učinitelja će se oduzeti novac, predmeti od vrijednosti i svaka druga imovinska korist koja je pribavljena krivičnim djelom, a ako oduzimanje nije moguće, učinitelj će se obavezati na isplatu novčanog iznosa srazmjernog pribavljenoj imovinskoj koristi. Imovinska korist pribavljena krivičnim djelom može se oduzeti od osobe na koju je prenesena bez naknade ili uz naknadu koja ne odgovara stvarnoj vrijednosti, ako je ona znala ili mogla znati da je imovinska korist pribavljena krivičnim djelom.
- (2) Kada je imovinska korist pribavljena krivičnim djelom sjedinjena s imovinom stečenom na zakoniti način, takva imovina može biti predmet oduzimanja ali u mjeri koja ne premašuje procijenjenu vrijednost imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom.
- (3) Prihod ili druge koristi iz imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, ili iz imovine u koju je imovinska korist pribavljena krivičnim djelom pretvorena ili iz imovine s kojom je imovinska korist pribavljena krivičnim djelom sjedinjena, mogu biti predmet mjera navedenih u ovom članu na isti način i u istoj mjeri kao i imovinska korist pribavljena krivičnim djelom.

Zločini protiv čovječnosti

Član 172.

- (1) Ko, kao dio širokog ili sistematičnog napada usmjerenog bilo protiv kojeg civilnog stanovništva, znajući za takav napad, učini koje od ovih djela:
  - a) lišenje druge osobe života (ubistvo);
  - b) istrebljenje;
  - c) odvođenje u ropstvo,

d) deportacija ili prisilno preseljenje stanovništva;

e) zatvaranje ili drugo teško oduzimanje fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava;

f) mučenje;

g) prisiljavanje druge osobe upotrebom sile ili prijetnje direktnim napadom na njezin život ili tijelo ili na život ili

tijelo njoj bliske osobe, na seksualni odnos ili s njim izjednačenu seksualnu radnju (silovanje), seksualno ropstvo, prisilnu prostituciju, prisilnu trudnoću, prisilnu sterilizaciju ili bilo koji drugi oblik teškog seksualnog nasilja;

h) progon bilo koje grupe ljudi ili kolektiva na političkoj, rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj, vjerskoj,

spolnoj ili drugoj osnovi koja je univerzalno prihvaćena kao nedopustiva po međunarodnom pravu, u vezi s bilo kojim krivičnim djelom iz ovog stava ovog člana, bilo kojim krivičnim djelom propisanim u ovom zakonu ili bilo kojim krivičnim djelom u nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine;

i) prisilni nestanak osoba;

j) zločin aparthejda;

k) druga nečovječna djela slične prirode, učinjena u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(2) U smislu stava 1. ovog člana sljedeći pojmovi imaju ovo značenje:

a) Napad usmjeren bilo protiv kojeg civilnog stanovništva jest ponašanje koje uključuje višestruko činjenje djela iz stava 1. ovog člana bilo protiv kojeg civilnog stanovništva na osnovi ili u cilju državne politike ili politike neke organizacije da se učini takav napad.

b) Istrebljenje uključuje namjerno nametanje takvih životnih uvjeta, a posebno uskraćivanje pristupa hrani i lijekovima, koji mogu posljediti uništenjem dijela stanovništva.

c) Odvođenje u ropstvo jest vršenje nad osobom bilo kojeg ili svih ovlašćenja inače vezanih za pravo svojine, uključujući vršenje takvog ovlašćenja pri trgovanju ljudima, posebno ženama i djecom.

d) Deportacija ili prisilno preseljenje stanovništva jest prisilno iseljenje osoba s teritorije na kojoj su zakonito prisutne protjerivanjem ili drugim mjerama prisile, bez osnova dopuštenih po međunarodnom pravu.

e) Mučenje jest namjerno nanošenje snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje osobi zadržanoj od strane počinioca ili pod nadzorom počinioca, izuzimajući bol ili patnju koja je posljedica isključivo izvršenja zakonitih sankcija.

f) Prisilna trudnoća jest nezakonito zatočeništvo žene kojoj je prisilno prouzročovana trudnoća, s namjerom da se utiče na etnički sastav bilo kojeg stanovništva ili da se učine druge teške povrede međunarodnog prava.

g) Progon jest namjerno i teško, međunarodnom pravu suprotno uskraćivanje osnovnih prava, zbog pripadnosti skupini ljudi ili zajednici.

h) Prisilni nestanak osoba jest hapšenje, pritvaranje ili otimanje osoba, od strane ili s dopuštenjem, podrškom ili pristankom države ili političke organizacije, uz odbijanje da se prizna takvo lišenje slobode ili da se pruži informacija o sudbini ili o mjestu gdje se nalaze takve osobe, s namjerom da se uklone od zaštite zakona na duže vrijeme.

i) Zločin aparthejda su nečovječne radnje slične prirode radnjama iz stava 1. ovog člana, učinjene u kontekstu institucionaliziranog režima sistematskog potlačivanja i dominacije jedne rasne skupine nad bilo kojom drugom rasnom skupinom ili skupinama ljudi, učinjene s namjerom održavanja takvog režima.

Ratni zločin protiv civilnog stanovništva

Član 173.

(1) Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi ili učini koje od ovih djela:

a) napad na civilno stanovništvo, nasclje, pojedine civilne osobe ili osobe onesposobljene za borbu, a taj je napad posljedovao smrću, teškom tjelesnom ozljedom ili teškim narušenjem zdravlja ljudi;

b) napad bez izbora cilja kojim se pozljeđuje civilno stanovništvo;

c) ubijanja, namjerno nanošenje osobi snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje (mučenje), nečovječno postupanje, biološke, medicinske ili druge znanstvene eksperimente, uzimanje tkiva ili organa radi transplantacije, nanošenje velikih patnji ili povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja;

d) raseljenje, preseljenje ili prisilno odnarodnjenje ili prevođenje na drugu vjeru;

e) prisiljavanje druge osobe upotrebom sile ili prijetnje direktnim napadom na njezin život ili tijelo ili na život ili tijelo njoj bliske osobe, na seksualni odnos ili s njim izjednačenu seksualnu radnju (silovanje), prisiljavanje na prostituciju, primjenjivanje mjera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, protupravno odvođenje u koncentracione logore i druga protuzakonita zatvaranja, oduzimanje prava na pravično i nepriistrano suđenje, prisiljavanje na službu u neprijateljskim oružanim snagama ili u neprijateljskoj obavještajnoj službi ili upravi;

f) prisiljavanje na prinudni rad, izgladnjivanje stanovništva, konfiskaciju imovine, pljačkanje imovine stanovništva, protupravno, samovoljno i vojnim potrebama neopravdano uništavanje ili prisvajanje imovine u velikim razmjerama, uzimanje nezakonite i nesrazmjerno velike kontribucije i rekvizicije, smanjenje vrijednosti domaće novčane jedinice ili protuzakonito izdavanje novca,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(2) Kaznom iz stava 1. ovog člana kaznit će se ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi ili učini koje od ovih djela:

a) napad na objekte posebno zaštićene međunarodnim pravom ili općeopasne objekte i postrojenja kao što su brane, nasipi i nuklearne elektrane;

b) napad bez izbora cilja na civilne objekte koji su pod posebnom zaštitom međunarodnog prava, nebranjena mjesta i demilitarizovane zone;

c) dugotrajno oštećenje prirodnog okoliša velikih razmjera, koje može da šteti zdravlju ili opstanku stanovništva.

(3) Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije, kao okupator naredi ili učini preseljenje dijelova civilnog stanovništva svoje pripadnosti na okupiranu teritoriju,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Trgovina ljudima

Član 186.

(1) Ko upotrebom sile ili prijetnjom upotrebe sile ili drugim oblicima prinude, otmicom, prevarom ili obmanom, zloupotrebom vlasti ili uticaja ili položaja bespomoćnosti ili davanjem ili primanjem isplata ili drugih koristi kako bi privolio lice koje ima kontrolu nad drugim licem vrbuje, preveze, preda, sakrije ili primi lice u svrhu iskorištavanja prostitucijom drugog lica ili drugih oblika seksualnog iskorištavanja, prisilnog rada ili usluga, ropstva ili njemu sličnog odnosa, služenja, odstranjivanja dijelova ljudskog tijela ili drugog iskorištavanja kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Ko vrbuje, navodi, preveze, preda, sakrije ili primi lica koja nisu navršila 18 godina života radi iskorištavanja iz stava (1) ovog člana kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(3) Ako je krivično djelo iz stavova (1) i (2) ovog člana izvršilo službeno lice prilikom obavljanja službene dužnosti, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina.

(4) Ko krivotvori, pribavi ili izda putnu ili ličnu ispravu ili koristi, zadržava, oduzima, mijenja, oštećuje, uništava putnu ili ličnu ispravu drugog lica u svrhu omogućavanja trgovine ljudima kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(5) Ko organizira ili na bilo koji način rukovodi grupom ljudi radi izvršenja krivičnog djela iz stavova (1) ili (2) ovog člana kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(6) Ko koristi usluge žrtve trgovine ljudima kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(7) Ako je izvršenjem krivičnog djela iz stavova (1) i (2) ovog člana prouzrokovano teže narušenje zdravlja, teška tjelesna povreda ili smrt lica iz stavova (1) i (2) ovog člana, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(8) Predmeti i prijevozna sredstva upotrijebljena za izvršenje djela bit će oduzeti, a objekti koji su korišteni u svrhu trgovine ljudima mogu se privremeno ili trajno zatvoriti.

(9) Na postojanje krivičnog djela trgovine ljudima bez uticaja je okolnost da li je lice koje je žrtva trgovine ljudima pristalo na iskorištavanje.

Međunarodno vrbovanje radi prostitucije

Član 187.

(1) Ko vrbuje, namamljuje ili navodi drugog na pružanje seksualnih usluga radi zarade u nekoj državi, izuzimajući državu u kojoj ta osoba ima prebivalište ili čiji je državljanin,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko uz korištenje sile ili pod prijetnjom sile ili prijevarom, prisiljava ili navodi drugog na odlazak u državu u kojoj nema prebivalište ili čiji nije državljanin, radi pružanja seksualnih usluga za novac,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Činjenica da se vrbovana, namamljena, potaknuta, prisiljena ili zavedena osoba već bavila prostitucijom, ne utječe na postojanje krivičnog djela.

Organiziranje grupe ili udruženja za izvršenje krivičnih djela trgovine ljudima i krijumčarenje migraanta

Član 189a.

(1) Ko organizira grupu ili drugo udruženje za izvršenje krivičnih djela iz članova 186. (Trgovina ljudima) i 189. (Krijumčarenje ljudi) ovog zakona kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Ko postane pripadnik grupe ili drugog udruženja iz stava (1) ovog člana ili na drugi način pomaže grupu ili udruženje, kaznit će se kaznom zatvora najmanje jednu godinu.

(3) Na organizatora ili vođu organizirane grupe ili drugog udruženja koji su počinili djela iz stava (1) ovog člana i njihove pripadnike primjenjuju se odredbe iz člana 250. (Organizirani kriminal) ovog zakona.

Mučenje i drugi oblici surovog, nečovječnog i ponižavajućeg postupanja

Član 190.

Službena ili druga osoba koja djelujući na podstrek ili uz izričitu ili prećutnu saglasnost javnog dužnosnika, nanese drugome fizičku ili duševnu bol ili tešku fizičku ili duševnu patnju, s ciljem da dobije od njega ili od treće osobe informaciju ili priznanje, ili da se kazni za krivično djelo koje je počinio ili se sumnja da je počinio on ili treća osoba, ili koji ga zastrašuje ili ga prisiljava iz bilo kojeg drugog razloga zasnovanog na bilo kojoj vrsti diskriminacije,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Finansiranje terorističkih aktivnosti

Član 202.

(1) Ko na bilo koji način, neposredno ili posredno, da ili prikupi sredstva s ciljem njihove upotrebe ili znajući da će biti upotrijebljena, u cjelini ili djelomično, za izvršenje:

a) krivičnog djela iz članova: 191. (Uzimanje talaca), 192. (Ugrožavanje osoba pod međunarodnom pravnom zaštitom), 194. (Neovlašteno pribavljanje ili raspolaganje nuklearnim materijalom), 194a. (Ugrožavanje nuklearnog objekta), 196. (Piratstvo), 197. (Otmica zrakoplova ili broda ili zauzimanje fiksne platforme), 198. (Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe ili fiksnih platformi), 199. (Uništenje i uklanjanje znakova koji služe sigurnosti zračnog saobraćaja), 200. (Zloupotreba telekomunikacionih znakova), 201. (Terorizam), 202a. (Javno podsticanje na terorističke aktivnosti), 202b. (Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti), 202c. (Obuka za izvođenje terorističkih aktivnosti) ovog zakona;

b) svakog drugog krivičnog djela koje može prouzrokovati smrt ili težu tjelesnu povredu civila ili lica koje aktivno ne učestvuje u neprijateljstvima u oružanom sukobu, kada je svrha takvog djela, po njegovoj prirodi ili kontekstu, zastrašivanje stanovništva ili prisiljavanje organa vlasti Bosne i Hercegovine ili drugih vlasti ili međunarodne organizacije da nešto učini ili ne učini, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Prikupljena sredstva namijenjena za izvršenje ili nastala izvršenjem krivičnog djela iz stava (1) ovog člana bit će oduzeta.

Pranje novca

Član 209.

(1) Ko novac ili imovinu za koju zna da su pribavljeni učinjenjem krivičnog djela primi, zamijeni, drži, njima raspolaže, upotrijebi u privrednom ili drugom poslovanju, ili na drugi način prikrije ili pokuša prikriti, a takav je novac ili imovina veće vrijednosti ili to djelo ugrožava zajednički ekonomski prostor Bosne i Hercegovine ili ima štetne posljedice za djelatnosti ili finansiranje institucija Bosne i Hercegovine,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Ako je počinitelj djela iz stava (1) ovog člana istovremeno i počinitelj ili saučesnik u krivičnom djelu kojim je pribavljen novac ili imovina iz stava (1) ovog člana, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ako vrijednost novca ili imovinske koristi iz stava 1. ovog člana prelazi iznos od 200.000 KM, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine.

(4) Ako je pri učinjenju krivičnog djela iz stava 1. i 2. ovog člana učinitelj postupio nehatno u odnosu na okolnost da su novac ili imovinska korist pribavljeni krivičnim djelom,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(5) Novac i imovinska korist iz stavova od (1) do (4) ovog člana će se oduzeti.

Primanje dara i drugih oblika koristi

Član 217.

(1) Službena ili odgovorna osoba u institucijama Bosne i Hercegovine uključujući i stranu službenu osobu ili međunarodnog službenika, koja zahtijeva ili primi dar ili kakvu drugu korist za sebe ili za drugo lice ili koja primi obećanje dara ili kakve koristi za sebe ili za drugo lice, da u okviru svojeg ovlaštenja izvrši što ne bi smjela izvršiti ili da ne izvrši što bi morala izvršiti, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Službena ili odgovorna osoba u institucijama Bosne i Hercegovine uključujući i stranu službenu osobu ili međunarodnog službenika, koja zahtijeva ili primi dar ili kakvu korist za sebe ili za drugo lice, ili koja primi obećanje dara ili kakve koristi za sebe ili za drugo lice, da u okviru svojeg ovlaštenja izvrši što bi morala izvršiti ili da ne izvrši što ne bi smjela izvršiti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Kaznom iz stava 1. ovog člana kaznit će se službena ili odgovorna osoba u institucijama Bosne i Hercegovine uključujući i stranu službenu osobu ili međunarodnog službenika, koja poslije vršenja ili nevršenja iz stava 1. i 2. ovog člana, a u vezi s tim, zahtijeva ili primi dar ili kakvu drugu korist za sebe ili za drugo lice.

(4) Primitveni dar ili imovinska korist oduzet će se.

Davanje dara i drugih oblika koristi

Član 218.

(1) Ko službenoj ili odgovornoj osobi u institucijama Bosne i Hercegovine uključujući i stranu službenu osobu ili međunarodnog službenika, učini ili obeća dar ili kakvu drugu korist, da u okviru svojeg ovlaštenja izvrši što ne bi smjela izvršiti ili da ne izvrši što bi morala izvršiti, ili ko posreduje pri ovakvom podmićivanju službene ili odgovorne osobe,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko službenoj ili odgovornoj osobi u institucijama Bosne i Hercegovine uključujući i stranu službenu osobu ili međunarodnog službenika, učini ili obeća dar ili kakvu drugu korist da u okviru svojeg ovlaštenja izvrši što bi morala izvršiti ili da ne izvrši što ne bi smjela izvršiti, ili ko posreduje pri ovakvom podmićivanju službene ili odgovorne osobe,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(3) Učinitelj krivičnog djela iz stava 1. i 2. ovog člana koji je dao mito na zahtjev službene ili odgovorne osobe u institucijama Bosne i Hercegovine uključujući i stranu službenu osobu ili međunarodnog službenika, i prijavio krivično djelo prije njegovog otkrivanja ili prije saznanja da je djelo otkriveno,

može se osloboditi od kazne.

(4) Primitveni dar ili imovinska korist oduzet će se, a u slučaju iz stava 3. ovog člana može se vratiti osobi koja je dala mitó.

Protuzakonito posredovanje

Član 219.

(1) Ko primi nagradu ili kakvu drugu korist da korištenjem svog službenog ili uticajnog položaja u institucijama Bosne i Hercegovine posreduje da se izvrši ili ne izvrši neka službena radnja,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ko koristeći svoj službeni ili uticajni položaj u institucijama Bosne i Hercegovine posreduje da se izvrši službena radnja koja se ne bi smjela izvršiti ili da se ne izvrši službena radnja koja bi se morala izvršiti,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je za učinjenje krivičnog djela iz stava 2. ovog člana primitvena nagrada ili kakva druga korist, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Primitvena nagrada ili kakva druga korist bit će oduzeta.